

AZƏRBAYCANDA ƏMLAK VERGİSİNİN ÜMUMİ QIYMƏTLƏNMƏ DƏYƏRİ

Eltac Azər oğlu Əmiraslanov

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti

eltac5777@gmail.com

Xülasə. Vergi hər bir ölkə üçün mühüm gəlir mənbələrindən biri olduğu üçün vergi sisteminin inkişaf etdirilməsi, vergi ödəyiciləri ilə vergi inzibatçılığı arasında münasibətlərin tənzimlənməsi, qarşıya çıxan problemlərin həlli vergi inzibatçılığının mühüm hədəflərindəndir. Texnoloji və iqtisadi inkişaf dərəcələri bu inkişaflara uyğun olaraq vergi sistemlərində dəyişikliklər etməyə sövq edən səbəblər arasında idi. Azərbaycanda vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi dövlətin mühüm məqsədlərindən biridir. Mövcud iqtisadiyyatın mənfə təsirlərini azaltmaq və qarşısını almaq üçün Azərbaycanın vergi sistemi təkmilləşdirilməli və bu mənfə əkslərin ölkə iqtisadiyyatına təsiri minimuma endirilməlidir.

Açar sözlər: vergi sistemi, əmlak vergisi, fiziki şəxs, vergi məəcəlləsi, daşınmaz əmlak.

Giriş. 1991-ci ildə Sovet Sosialist Respublikası İttifaqının (SSRİ) dağılmasından sonra müstəqilliyini əldə edən Azərbaycan Respublikası dünya siyasi sisteminin bir hissəsi olmaq, demokratik dövlət kimi dünyaya inteqrasiya etmək üçün bütün sahələrdə islahatlara başladı. Müstəqilliyin qorunub saxlanması, dövlət təşkilatının yaradılması prosesi bu gün də davam edir. Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra bir çox məsələlərdə ciddi çətinliklərlə üzləşdi.

1991-ci ildə müstəqilliyini elan edən Azərbaycan Respublikası 1995-ci il referendumunda qəbul edilmiş Konstitusiyasına demokratikləşmənin mühüm elementlərindən biri olan yerli özünüidarəetmə orqanlarını daxil etmişdir. Azərbaycanda yerli idarəetmə prosesi müxtəlif problemlərlə üzləşirdi. Yerli idarəetmə təcrübəsi Azərbaycan üçün yeni olduğundan, bununla bağlı infrastrukturun qeyri-kafi olması, kifayət qədər biliyə malik kadrların olmaması, bələdiyyələrin səlahiyyətlərinin tam müəyyən edilməməsi, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları arasında səlahiyyət və vəzifələrin bölüşdürülməsi sərhədlərinin müəyyən edilməməsi kimi problemlər ortaya çıxarırdı. İlk dəfə 1999-cu ildə keçirilən bələdiyyə seçkilərindən sonra bələdiyyələrin üzləşdiyi ən mühüm problemlərdən biri də gəlirlərin qeyri-kafi olması idi.

Azərbaycanda Əmlak vergisinin əsas tətbiq sahələri

Azərbaycanda 1995-ci il martın 3-də “Əmlak Vergisi Qanunu” qəbul edilib. Amma bu vergi 1992-ci il yanvarın 1-dən tətbiq edilir.

Əmlak vergisinin ödəyiciləri vergitutma obyektı olan Vergi Məcəlləsinin 197-ci maddəsində göstərilən fiziki şəxslər və müəssisələrdir. Dövlət hakimiyyəti orqanları, büdcə təşkilatları, yerli özünüidarəetmə orqanları, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı və onun strukturları, dövlət adından yaradılmış publik hüquqi şəxslər əmlak vergisindən (istifadə edilmiş əmlaka görə ödənilməli olan əmlak vergisi istisna olmaqla) azaddırlar [3, s. 34].

Mis, qalay, dulusçuluq və fayans məmulatlarının, məişət əşyalarının istehsalı, bağçılıq sahəsində hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərə məxsus sənət emalatxanalarının binalarından və ya bu emalatxanaların yerləşdiyi binaların bir hissəsindən əmlak vergisi tutulmur.

Fiziki şəxslərin daşınmaz əmlak vergiləri “Bələdiyyələrin maliyyə prinsipləri haqqında” qanunun 7.1.2-ci maddəsinə və “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” qanunun 8.2-ci maddəsinə uyğun olaraq tənzimlənir. Bələdiyyələr tərəfindən toplanan əmlak vergisinin predmeti binalar,

avtomobillər, özüyəriyən təkərli nəqliyyat vasitələri, avto, su və hava nəqliyyatı vasitələridir. Fiziki şəxslər əmlak vergisini aşağıdakı qayda və tariflərə əsasən ödəyirlər [10, s. 24]:

- fiziki şəxslərə məxsus xüsusi mülkiyyətdə olan tikililərin dəyərinin 0,1 faizi (bu dəyər aylıq gəlirin vergi tutulmayan hissəsinin 300 mislinə qədər, hissəsinin 300 mislindən artıq olduqda vergi tutulmur),

- Su və hava nəqliyyatı vasitələri üçün: su və hava nəqliyyatı vasitələrinin mühərrikinin 1 kubsantimetrinə görə aylıq gəlirin vergidən azad hissəsinin 0,02%-i, su və hava nəqliyyatı vasitələri üçün təmir bazar dəyərinin 1%-i; mühərrik,

- Avtomobil nəqliyyatı vasitələrinə uyğun olaraq bu nəqliyyat vasitələrinin mühərriklərinin həcmi (1 santimetrlə hesablanır).

Ümumilikdə yerli özünüidarəetmə orqanlarına qalan əmlak vergisi daşınmaz əmlaka tətbiq edilir. Hər hansı bir daşınmaz əmlaka sahib olan hər bir şəxs daşınmaz əmlak vergisini ödəməyə borcludur.

Binaların icarəyə götürülərək investisiya və kommersiya fəaliyyəti üçün istifadə edilməsi istisna olmaqla, bəzi fiziki şəxslərin binalara görə ödədikləri əmlak vergisinin məbləği 30%-dən azdır [10, s. 28]. Bu şəxslərə; fəhlələr, müəyyən müddət hərbi xidmətdə olanlar və onların ailə üzvləri, milli qəhrəmanlar, veteranlar, şəhid ailələri və s. daxildir.

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının qərarına əsasən yaradılmış sənaye və ya texnoloji parkların idarəedici təşkilatı və ya operatoru sənaye və ya texnoloji parkların ərazisində yerləşən əmlaka görə vergiləri ödəməkdən azaddır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan (o cümlədən sənaye üsulu ilə) hüquqi və fiziki şəxslər bu fəaliyyət prosesində istifadə etdikləri əmlaka görə 2014-cü il yanvarın 1-dən 10 il müddətinə əmlak vergisindən azadırlar.

Təsərrüfat subyektlərinin balansına daxil olan sərnişinlərin və yüklərin daşınmasında istifadə olunan su nəqliyyatı vasitələrinə görə ödənilən əmlak vergisinin məbləği 25 faiz azalır.

İnvestisiya təşviqi şəhadətnaməsi almış hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar investisiya fondları hesabına əldə etdikləri (alındıqları, idxal etdikləri, istehsal etdikləri, tikilən və ya təsis etdikləri) əmlaka görə bu sənədi aldığı tarixdən 7 il müddətinə müvafiq investisiya layihəsi çərçivəsində əmlak vergisindən azadırlar. Bu maddəyə uyğun olaraq müəyyən edilmiş güzəşt investisiya təşviqi şəhadətnaməsi alındığı tarixdən əvvəl alınmış əmlaka və hüquqi şəxsin və ya fərdi sahibkarın kommersiya fəaliyyətində istifadə etdiyi əmlaka şamil edilmir. Bu maddədə nəzərdə tutulan güzəşt investisiya layihəsi çərçivəsində kommersiya fəaliyyəti həyata keçirən və əvvəllər istifadəyə verilməmiş binalara da şamil edilir.

Binalar üzrə əmlak vergisi əmlak sahəsinin hər kvadratmetri əsasında hesablanır. Fiziki şəxslərə məxsus xüsusi əmlaka görə əmlak vergisi onların yerləşdiyi rayonun bələdiyyəsi tərəfindən hesablanır.

Birdən çox sahibi olan binalarda əmlak vergisi hər bir mülkiyyətçi üçün Vergi Məcəlləsinin 200.1-ci maddəsində müəyyən edilmiş rayon üzrə payına uyğun olaraq hesablanır.

Su və hava nəqliyyatı vasitələrinin əmlak vergiləri onları uçota alan təşkilatların təqdim etdiyi məlumatlar əsasında yanvarın 1-dən hər il hesablanır. Belə qeydiyyat olmadıqda, göstərilən əmlakın sahibi hər il yanvarın 1-dək ona məxsus su və hava gəmiləri haqqında zəruri məlumatları (istehsal ili, alış qiyməti və texniki göstəricilər) özündə əks etdirən sənədləri müvafiq orqana təqdim etməlidir. Birdən artıq şəxsin mülkiyyətində olan su və hava nəqliyyatı vasitələrinin vergisi nəqliyyat vasitəsinin adına qeydiyyatda olan şəxsdən tutulur.

Bələdiyyələr ən gec i avqustun 1-dək vergi ödəyicilərinə vergi ödəyicilərinə məlumat verməlidirlər. Cari ilin vergi məbləği bu ilin 15 avqust və 15 noyabr tarixlərinə qədər bərabər hissələrlə ödənilir. Əmlak vergisi daşınmaz əmlakın əvvəlki sahibi tərəfindən ödənilmədikdə, bu maddə ilə müəyyən edilmiş müddətlərdə yeni mülkiyyətçi tərəfindən ödənilir. Fiziki şəxslərin əmlak vergisi yerli (bələdiyyə) büdcəyə ödənilir.

Ötən əsrin 90-cı illərində müstəqillik əldə edən Azərbaycanda da əmlak və torpaq vergisi tətbiq edilib. Fiziki şəxslərin əmlakına və torpaq sahəsinə vergi yükü yerli vergilərə aiddir və onların yığılması yerli özünüidarəetmə orqanları - bələdiyyələr tərəfindən həyata keçirilir. Lakin uzun

müddətdir ki, bu strukturlar yerli büdcəyə yığılan və ödənilən vergilərin vahid uçot sisteminin formalaşdırılmasında problemlərlə üzləşmiş, vergi bazası və vergi ödəyiciləri haqqında dəqiq məlumat olmamışdır. Bu çətinlik əmlak və torpaq vergilərindən kütləvi şəkildə yayınmağa kömək etdi. Bələdiyyə vergilərinin toplanması mexanizmini köklü şəkildə yenidən formatlaşdıran ən səmərəli addım 2015-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minmiş Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliklər oldu.

Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliyə əsasən, bundan sonra fiziki şəxslər yaşadıkları ərazidən asılı olaraq əmlak vergisi və torpaq vergisini ödəyəcəkdilər. Bu şəffaf və başa düşülən mexanizm bələdiyyələrin əmlakın inventar dəyərinin qiymətləndirilməsi və müvafiq olaraq bu vergi növünün hesablanması və yığılması ilə bağlı keçmişdə mövcud olan bütün problemlərini aradan qaldırdı. Son vaxtlara qədər fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan binaların və ya mənzillərin inventar dəyəri Nazirlər Kabinetinin on beş il əvvəl qərarı ilə təsdiq edilmiş "Fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan tikililərin inventar dəyərinin hesablanması Qaydası"na əsasən müəyyən edilirdi. Vergi dərəcəsi mənzilin inventar dəyərinin 0,1%-ni təşkil edib.

Bələdiyyələrə əmlakın dəyərinin yenidən qiymətləndirilməsi səlahiyyətinin verilməsinə baxmayaraq, onlar bir sıra problemlərlə üzləşmiş və ən başlıcası, bu prosesdə iştirak edən qiymətləndirmə şirkətlərinə kifayət qədər külli miqdarda vəsait ödəməkdə çətinlik çəkmişdilər. Bütün bunlar təbii ki, xüsusilə kənd yerlərində tikililərin 90 faizinin inventar dəyərinin müəyyən edilmədiyi yerlərdə xeyli çətinliklərə səbəb oldu. Üstəlik, bələdiyyələrin 80%-dən çoxunun fəaliyyəti kənd yerlərini əhatə edir.

İndi Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklər sayəsində yerli özünüidarəetmə orqanları əmlak vergilərini tam və dəqiq hesablamaq imkanı əldə ediblər ki, bu da bələdiyyə büdcələrinin formalaşmasına müsbət təsir göstərəcək.

Yeni qaydalara əsasən, vergitutmanın icarə forması tətbiq edilir. Fiskal yığımlar fiziki şəxslərin əmlakının ölçüsündən asılı olacaq və vergitutma bazasına ümumi sahəsi 30 kvadratmetrdən çox olan daşınmaz əmlak daxil ediləcək. Bu zaman ümumi sahədən tələb olunan otuz kvadrat çıxılacaq, qalan sayğaclar isə obyektin paytaxtda və ya ölkənin digər şəhər və kəndlərində yerləşməsindən asılı olaraq müəyyən məbləğə vurulacaq. Belə ki, Gəncə, Sumqayıt şəhərləri və Abşeron rayonu üzrə illik vergi dərəcəsi hər kvadratmetr üçün 0,3 manat müəyyən edilib. Əmlakın, digər şəhər və rayon mərkəzlərində 0,2 manat, qəsəbə və kəndlərdə isə 0,1 manat təşkil edəcək.

Bakıda daşınmaz əmlaka görə vergi dərəcəsi 0,4 manat təşkil edəcək. Bununla belə, paytaxtın tarixi mərkəzinə məsafə və ya yaxınlıqdan asılı olaraq, əmlak tarifləri 0,7-dən aşağı olmayan və 1,5-dən yuxarı olmayan azalan və ya artan əmsallarla tətbiq ediləcək.

Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliklərin əsas müsbət tərəfi bazar qiymətindən asılı olmayaraq kiçik ölçülü birotəqlı mənzillərin əksər sahiblərinin vergidən azad edilməsidir ki, bu da Avropa standartlarına uyğundur və təbii ki, sosial ədalət prinsiplərinə uyğundur. Əvvəllər qiyməti 5 min manatdan aşağı olan mənzillər əmlak vergisindən, əlavə hər kvadrat üçün dəyərin 0,1 faizi məbləğində vergi tutulurdusa, indi sahəsi 30 kvadratmetrədək olan mənzillər vergidən azad edilib. Razılaşmalıyıq ki, hazırda Bakıda 5 min manata mənzil yoxdur. Bundan başqa, faiz dərəcəsinin pul ekvivalentinə dəyişdirilməsi fərdi ev sahibləri üçün vergi hesablamasını asanlaşdırır və vergi bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyənləşəcək.

Bələdiyyə torpaq vergisinin hesablanması üçün oxşar sxem də 2015-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minib. Beləliklə, hər 100 kvadratmetr üçün vergi dərəcələri tətbiq olunacaq. Torpaq sahələri, eyni zamanda onlar təkcə regionlara görə deyil, həm də ölçülərinə görə - 10 min kvadratmetrə qədər və daha çox şaxələndiriləcəkdir. Eyni zamanda, Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliklər kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahələrinə təsir göstərməyəcək. Onlar sənaye, tikinti, nəqliyyat, rabitə, ticarət, təsərrüfat və digər məqsədlər üçün torpaq sahələrini, həmçinin bağ evi, təsərrüfat sahələri və yaşayış sahələri üçün torpaq sahələrini əhatə edəcək.

Bu dəyişikliklərin əsas müsbət cəhəti ondan ibarətdir ki, praktiki olaraq birotəqlı mənzillərin sahibləri mənzilin qiymətindən asılı olmayaraq, Avropa standartlarına uyğun gələn vergilərdən azad dirlar.

Bu dəyişikliklər əhalinin xeyrinədir. Onlar əhalinin gəlir səviyyəsindən asılı olaraq vergilərin ədalətli bölgüsünü təmin etmək üçün nəzərdə tutulub; daha bahalı mənzillərin sahiblərinin daha yüksək vergi ödədiyini, ucuz mənzillərin sahiblərinin vergidən azad edildiyini, orta qiymətli mənzillərin sahiblərinin isə orta səviyyədə vergi tutulduğunu.

Digər dəyişiklik isə fərdi yaşayış evlərinin sahiblərinin bələdiyyələrə əmlak vergisi ödəyəcəkləri, bu da bələdiyyələrin maliyyə imkanlarını genişləndirəcək.

Son illər Azərbaycanda əhalidən vergilərin yığılmasının artırılmasına yönəlmiş bir sıra qanunvericilik aktları qəbul edilib ki, bu da çox güman ki, orta təbəqənin gəlirlərinə yönəlib. Bura təkcə avtomobillərin, qızılın, alkoqollu içkilərin və bütün məmulatlarının alınmasına görə aksiz vergilərinin artırılması deyil, həm də əmlak vergilərinin ödənilməsi sisteminin dəyişdirilməsi daxildir. Dəyişikliklər nəticəsində, bir qayda olaraq, paytaxtın “prestijli” ərazilərində kvadrat metri güzəştli 30 kvadratmetrdən xeyli artıq olan yeni tikililərdə mənzilləri vergisiz alan orta təbəqədir.

Əvvəllər əmlak vergiləri daşınmaz əmlakın inventar dəyərinə əsasən hesablanırdı. Azərbaycanın Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi inventar dəyərinin müəyyən edilməsi ilə məşğul olurdu, bunun əsasında əmlak sahibləri ildə bir dəfə vergi ödəyirdilər. Eyni zamanda, inventar dəyərinə obyektin tikintisi ilə bağlı xərclər daxildir və onun bazar dəyərini əks etdirmirdi.

Hələ 2011-ci ildə “İqtisadi İslahatlara Yardım” ictimai birliyi hökumətə torpaq və əmlak vergisinin mövcud sisteminə iki alternativ təklif etmişdi. Daşınmaz əmlak vergisinin tətbiqi ölkənin növbəti illər üçün vergi siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir, Azərbaycanın 2014-cü il və növbəti üç il üçün sosial-iqtisadi inkişaf Konsepsiyasının layihəsində deyilir. Daşınmaz əmlak vergisi əmlak və torpaq vergiləri əsasında tətbiq olunacaq. Bununla paralel olaraq hökumət vergilərin bazar qiymətləri əsasında hesablanması sisteminə keçmək niyyətindədir.

Vergilər Nazirliyi hüquqi şəxslərdən vergilərin yığılmasına cavabdehdir. Fiziki şəxslərə gəlincə, vergilərin yığılması bələdiyyələrin üzərinə düşür.

Torpaq vergisi torpağın keyfiyyətinə görə hesablanan kadastr dəyəri ilə tutulur. Əmlak vergisinə gəlincə, o, əmlakın inventar dəyərinə əsasən hesablanır. Əgər bələdiyyələr torpaq vergisini yığa bilirlərsə, deməli, əmlak vergisi ilə bağlı problemlər var. Fakt budur ki, inventar dəyərini hesablamaq üçün evin alqı-satqı sənədi olmalıdır. Azərbaycanda mənzillərin və fərdi evlərin üçdə birində bu sənəd yoxdur. Bölgələrdə bu rəqəm daha yüksəkdir. Ona görə də əmlak və torpaq vergiləri əsasında daşınmaz əmlak vergisinin yaradılması məqsədəuyğundur. Bundan başqa, biz verginin tətbiqi üçün iki mexanizm təklif edirik. Birinci halda, vergi əmlakın bazar dəyərinə əsaslanmalıdır. İkincisi, vergi əmlakın kvadratına görə hesablanmalıdır.

Dünyada əmlak vergisinin yığılması üçün bir çox mexanizmlər mövcuddur. Bütün məsələ Azərbaycan hakimiyyətinin hansı yolu seçəcəyidir. İstənilən halda vergi və əmlakı vergiyə cəlb edilməyəcək şəxslər üçün konkret limit müəyyən etmək lazımdır. Məsələn, ünvanlı sosial yardım alan və sosial mənzillərdə yaşayan şəxslər əmlak vergisindən azad edilməlidir. Daşınmaz əmlakın kvadratura əsasında vergiyə cəlb edilməsi mexanizmi tətbiq olunarsa, o zaman Ukrayna nümunəsi tətbiq oluna və məhdud ərazi yaradıla bilər. Beləliklə, əmlakın sahəsi müəyyən edilmiş həddən artıq olduqda vergi tutula bilər. Digər mexanizmə gəlincə, verginin mənzilin bazar dəyəri əsasında tutulacağı zaman daşınmaz əmlakın dəyərinin müəyyən hissəsi (10-20 min manat) vergidən azad edilə bilər. Daşınmaz əmlak vergisinə yeni yanaşmanın bütün mahiyyəti ondan ibarətdir ki, vətəndaşlar lüzumsuz yerə nəhəng binalar tikməyəcək və ya böyük torpaq sahələrinə sahib olmayacaqlar. Əks halda, bunun üçün böyük vergi ödəməli olacaqlar. Eyni zamanda, birinci dövr üçün vergi faizləri yüksək olmamalıdır ki, vətəndaşlar xərclərinin artmasından “qorxmasınlar”.

Nəticə

Əmlak vergilərinin tətbiqi mexanizmlərini inkişaf etdirmək olduqca çətinidir. Məsələn, torpağın bazar dəyəri necə müəyyən ediləcək? Hələ ötən əsrin 70-ci illərində Azərbaycanda 5 il ərzində

torpağın dəyərini müəyyən etməyə çalışırdılar. Amma heç nəyə nail olmadılar. Əmlak vergisi ilə bağlı vəziyyət eynidir. Bütün sual bu əmlak vergisinin kimdən və necə alınacağıdır.

Amma Azərbaycan hələ belə dərin islahatlara hazır deyil. Yeni vergitutma növləri sosial gərginlik yarada bilər, ona görə də belə məsələlərə ehtiyatla yanaşmaq lazımdır. Bütün bu suallar ondan irəli gəlir ki, gələn il büdcə gəlirləri əvvəlki illərlə müqayisədə az ola bilər. Ona görə də hökumət yeni gəlir mənbələri axtarır. Amma bunun üçün kölgə iqtisadiyyatını nəzərdən keçirmək daha məqsədəuyğun olardı. Əgər kölgə iqtisadiyyatının ən azı 10%-ni leqallaşdırsanız, o zaman büdcənin icrasında heç bir çətinlik olmayacaq.

ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi Tədris Mərkəzi, (2014), "Vergiyə giriş". Dərslik. Şamaxı, 603 s.
2. Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi Tədris Mərkəzi. (2017), "Vergi inzibatçılığı". Dərslik. Şamaxı, 900 s.
3. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi, (2008), Bakı, Qanun nəşriyyatı, 460 s.
4. Bağırov D.A. (2006), "Vergi nəzarəti", Dərslik, Bakı, 2006, 412 s.
5. Məmmədov F.Ə., Musayev A.F., Sadıqov M.M., Kəlbəyev Y.A., Rzayev Z.H. (2010), "Vergilər və vergitutma", Dərslik, Bakı, 512 s.
6. Mirzayeva, A. (2007), Azərbaycan Respublikasının Vergi Hukuku, Digesta Nəşriyyatı, Bakı. 604 s.
7. Musayev, Akif, Kəlbəyev, Yaşar və Hüseynov, Allahverdi, (2002), Azərbaycan Respublikasının Vergi xidmət: İslahatlar və nəticələr, Bakı, Elm nəşriyyatı, 302 s.
8. Rzayev Z.H. (2007), "Vergi menecmenti", Dərslik, Bakı, 323 s.
9. Sadıqov T.Ə., Rzayev İ.M. (2014), "Vergi uçotu və audit", Dərslik, Bakı, "Elm", 552 s.
10. Səlimzadə, M. (1999), Bələdiyyə: Yerli özünü idarəetmənin əsasları, Bakı. 584 s.

УДК 339.5

ОБЩАЯ ОЦЕНОЧНАЯ СТОИМОСТЬ НАЛОГА НА ИМУЩЕСТВО В АЗЕРБАЙДЖАНЕ

Амирасланов Э. А.

Резюме. Поскольку налог является одним из важных источников дохода для каждой страны, развитие налоговой системы, регулирование отношений между налогоплательщиками и налоговой администрацией, решение возникающих проблем входят в число важных целей налогового администрирования. Технологические и экономические достижения были среди причин, побудивших государства внести изменения в свои налоговые системы в соответствии с этими событиями. Совершенствование налоговой системы в Азербайджане является одной из важных целей государства. Чтобы уменьшить и предотвратить негативные последствия нынешней экономики, налоговая система Азербайджана должна быть усовершенствована, а влияние этих негативных последствий на экономику страны должно быть сведено к минимуму.

Ключевые слова: налоговая система, налог на имущество, физическое лицо, налоговый кодекс, недвижимость.

UDC 339.5

TOTAL ESTIMATED VALUE OF PROPERTY TAX IN AZERBAIJAN

Amiraslanov E.A.

Summary. Since tax is one of the important sources of income for each country, the development of the tax system, regulation of relations between taxpayers and tax administration, and resolution of emerging problems are among the important goals of tax administration. Technological and economic advances were among the reasons that prompted states to make changes to their tax systems in response to these developments. Improving the tax system in Azerbaijan is one of the important goals of the state. To reduce and prevent the negative consequences of the current economy, the tax system of Azerbaijan must be improved, and the impact of these negative consequences on the country's economy must be minimized.

Keywords: *tax system, property tax, individual, tax code, real estate.*

Redaksiyaya daxilolma: 21.05.2024

Çapa qəbul olunma: 20.06.2024

